Súd:	Okresný súd Žilina
Spisová značka:	27C/80/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5122208253
Dátum vydania rozhodnutia:	19. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Scholtzová
ECLI:	ECLI:SK:OSZA:2024:5122208253.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Scholtzovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XXXX, XXX XX C. D. E., zastúpený: Advokátska kancelária BURIK s.r.o., Námestie S. H. Vajanského 2, 036 01 Martin, IČO: 52 804 364, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Baltazár Mucska, advokát, Vajnorská 55, 831 04 Bratislava, IČO: 42 174 856, o náhradu nemajetkovej ujmy 50.000,- eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 15.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 15.000,- eur odo dňa 7.1.2022 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšku zamieta.

III. Žalobcovi proti žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca dňa 7.10.2022 podal žalobu, v ktorej žiadal, aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy sumu 50.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 50.000,- eur od 7.1.2022 do zaplatenia a trovy konania. V žalobe uviedol, že dňa 25.11.2020 v čase asi o 15:00 hod. C. F. viedol osobné motorové vozidlo zn. Ford Ranger, ev. č. C. XXXXX v C. D. E. G. H. I. pri supermarkete I. B., pričom počas cúvania s vozidlom nedostatočne sledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho narazil do cyklistu J. B. a tento spadol na zem a utrpel zranenia, ktorým dňa 7.5.2021 po 5 mesiacoch v C. D. A. G. K. F. podľahol. C. F. porušil ustanovenie § 4 ods 1 písm. e), § 22 ods. 2 Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Následne bol trestným rozkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/31/2021 zo dňa 9.8.2021 právoplatný dňa 26.8.2021 uznaný vinným z prečinu usmrtenia J. B.. Pretože odsúdený mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovaného číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXX tak dňa 30.11.2021 žalobca poslal poisťovni predžalobnú výzvu o náhradu nemajetkovej ujmy a súvisiacich nárokov v dôsledku smrti blízkeho príbuzného. Žalovaný listom zo dňa 29.12.2021 oznámil, že poukazuje na účet žalobcu poistné plnenie, a to uhradené pohrebné náklady v sume 896,13 eur. Ďalším listom zo dňa 7.1.2022 sa žalovaný vyjadril, že uplatňovanú nemajetkovú ujmu v sume 50.000,- eur nezaplatí. K nemajetkovej ujme žalobca uviedol, že je synom nebohého J. B., pochádza z jeho prvého manželstva. V ďalšej časti žaloby žalobca odôvodňoval ujmu, ktorá vznikla úmrtím otca žalobcu. Poukázal na ustanovenie § 11 a 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ďalej uviedol, že smrťou tak blízkeho príbuzného dochádza k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia, ktoré zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami; k zásahu do práva na rodinný život, ako aj do emocionálnej sféry poškodeného a jeho rodiny, pričom spôsobená ujma je nezvrátiteľná, nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá. V prípade fungujúcej rodiny má takáto strata

za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnať sa so stratou blízkeho človeka a je zrejmé, že žiadna forma morálneho zadosťučinenia nebude postačovať k tomu, aby bola úplným spôsobom zmiernená citová ujma na strane poškodeného, pretože táto strata znemožnila viesť riadny rodinný život tak ako doposiaľ. Uvedený nárok nepožaduje od vinníka dopravnej nehody C. F., a to z dôvodu, že ide o mladého človeka, ktorý má celý život pred sebou a k nehode nedošlo z jeho strany úmyselne. Pre neho by to mohlo mať likvidačné následky, pričom už len samotná vina za smrť iného sa javí byť ako náročná a určite je aj zo strany vinníka veľmi ťažké sa so situáciou vyrovnať. K pasívnej vecnej legitimácii poisťovne žalobca poukázal na § 15 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení a konkrétne vo veci nemajetkovej ujmy poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ako aj smernicu č. 2009/103/ES zo dňa 16.9.2009. Ďalej sa vyjadroval k limitom poistného krytia aj vplyvu na výšku nemajetkovej ujmy a poukázal na § 7 ods. 1 a ods. 2 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. a citovanú smernicu Európskeho parlamentu a rady č. 2009/103/ES zo dňa 16.9.2009 čl. 9 bod 1 písm. a). Z vyššie uvedeného možno konštatovať, že požadovaná výška nemajetkovej ujmy 50.000,- eur je len malým nepatrným zlomkom z minimálneho poistného krytia a žalobca má za to, že táto suma je aj pre žalovanú poisťovňu zanedbateľná, nakoľko z verejne dostupných databáz žalobca zisťuje, že čistý zisk poisťovne je za rok 2020 vo výške 38.546.000,- eur, za rok 2021 vo výške 38,80 milióna eur a jej tržby za rok 2021 predstavujú 619,80 milióna eur. V ďalšej časti žaloby poukázal na rozhodnutia súdov a kritéria pre určenie výšky nemajetkovej ujmy. Zároveň žalobca žiadal aj úroky z omeškania podľa § 517 OZ vo výške 5 % ročne odo dňa 7.1.2022 a teda odo dňa, ktorý je uvedený v liste o odmietnutí plnenia zo strany poisťovne.

2. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 16.12.2022 uviedol, že žalovaný nárok neuznáva v celom rozsahu a žiadal žalobu zamietnuť a priznať trovy konania. Žalovaný uviedol, že formulácia žaloby popiera inštitút náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca uvádza, že C. F. nechce spôsobovať ďalšie problémy, keďže trpel dosť, teda, že odpustil, čím deklaruje, že voči odsúdenej osobe, ktorá do jeho práv priamo zasiahla, postačuje morálna satisfakcia . Uvedené deklaruje, že ide o finančnú motiváciu podania žaloby, kedy si žalobca nárok uplatňuje voči ekonomicky stabilnému subjektu, ktorý do jeho práv nijako nezasiahol. Z predložených dôkazných prostriedkov nie je daná ani priama príčinná súvislosť medzi samotnou nehodou a úmrtím J. B.. K zásahu zo strany vodiča došlo dňa 25.11.2020 a k úmrtiu dňa X.X.XXXX. Ide o značné časové obdobie, kde je nevyhnutné skúmať, či jedinou a bezprostrednou príčinou smrti bola nehoda alebo na smrť mali vplyv aj okolnosti, súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Ak tieto existujú, tak je potrebné uvažovať minimálne o spoluzodpovednosti týchto osôb. Z hľadiska skutkových okolností, ktoré sa týkajú preukázania citových väzieb medzi žalobcom a zomrelým, tak tu nestačí iba predpoklad existencie tejto citovej väzby a stupeň príbuzenstva. V danom prípade je potrebné skúmať kritériá, od ktorých sa má odvíjať výška nemajetkovej ujmy. Túto určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca musí svoj nárok dôsledne odôvodniť a preukázať. Súdna prax prijala zásadné kritériá, a to na strane žalobcu ide o intenzitu vzťahu medzi žalobcom a zomrelým, vek zomrelého a pozostalého, ako aj existenčná závislosť na zomrelom, morálne zadosťučinenie a na strane pôvodu zásahu, vodiča, je potrebné zohľadniť postoj vodiča, dopad udalostí do sféry pôvodcu a majetkové pomery pôvodcu. Žalovaný uviedol, že žalobca bol dospelou osobou a mal vlastný život. Súd má prihliadať aj na to, či pozostalí neboli morálne uspokojení v podobe odsúdenia páchateľa za trestný čin alebo poskytnutím ospravedlnenia. Základným princípom je princíp primeranosti náhrady, ktorá je spôsobilá aspoň z časti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu a umožňuje, aby výška náhrady nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie pozostalých. Pri rozhodovaní o náhrade je potrebné sa zamerať aj na samotný dopad škodovej udalosti do psychickej sféry na strane pôvodcu zásahu a jeho postoj k samotnej dopravnej nehode. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 13 ods. 1 OZ. Opätovne poukázal na tvrdenie žalobcu, že nárok nepožaduje od vinníka a toto absolútne deklaruje existenciu morálneho zadosťučinenia. Žalobca sa nedomáha poskytnutia zadosťučinenia voči osobe, ktorá do jeho práv zasiahla. Za absolútne rozporné s uplatneným nárokom žalovaný považuje preukazovanie nároku finančnou situáciou žalovaného ako poisťovateľa. Taktiež aj odsúdenie pôvodcu zásahu súdy považujú za formu satisfakcie, ktorá sa musí prejaviť na priznanej nemajetkovej ujme. Žalovaný poukázal na rozsudok KS v Nitre sp. zn. 25Co/441/2016 zo dňa 28.6.2017. Uviedol, že náhrada v peniazoch tvorí len nadstavbu morálneho zadosťučinenia, v žiadnom prípade nesmie slúžiť ako majetkový prospech toho, komu sa do práv zasiahlo. V danom prípade je potrebné skúmať osobu pôvodcu zásahu a najmä jeho majetkové pomery, ktoré je potrebné zohľadniť z pohľadu možností reálneho uspokojenia priznaných nárokov. V danom prípade teda nie sú rozhodujúce pomery žalovaného ako poisťovateľa, pretože ten nijako do práv žalobcu nezasiahol.

3. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 13.3.2023 uviedol, že k úmrtiu J. B. došlo po podaní obžaloby v trestnej veci a bol podaný znalecký posudok, podľa ktorého smrť J. B. nastala v priamej príčinnej súvislosti so zraneniami utrpenými pri dopravnej nehode a došlo aj k zmene právnej kvalifikácie a skutok bol prekvalifikovaný z prečinu ublíženia na zdraví na prečin usmrtenia. Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že je potrebné skúmať dopad udalostí do sféry pôvodcu a majetkové pomery pôvodcu, tak toto nepochybne je potrebné a to práve z ohľadom na špecifikum povinného zmluvného poistenia. Jeho účelom je to, že kryje škodu ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú poistencom v celom rozsahu, a to bez ohľadu na majetkové pomery poistenca. Z tohto dôvodu akákoľvek argumentácia žalovaného, že žaloba nemá byť pre pôvodcu zásahu likvidačná, je nadbytočná a neopodstatnená, keďže pre poisťovňu, ktorá má v tomto konaní postavenie žalovaného, nie je likvidačná. Majetkové pomery C. F., ktorý spáchal trestný čin, nie sú rozhodujúce. Vyslovenie ľútosti v akejkoľvek forme je považované len za elementárny prejav slušnosti bez adekvátneho vplyvu na výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pretože judikatúrou definované kritériá na strane škodcu sa uplatnia len vtedy, ak mali vplyv na vnímanie ujmy oprávnených osôb. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/6/2020 zo dňa 28.4.2020 s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/265/2009. Nie je pravdou tvrdenie žalovaného, že by mal C. F. odpustiť a žiadne jeho odsúdenie nemôže zhojiť ujmu, ktorá vznikla žalobcovi. To, že uviedol, že aj zo strany vinníka je náročné sa vyrovnať s takouto situáciou neznamená, že tomuto odpustil. Morálne zadosťučinenie ako postačujúca satisfakcia vôbec neprichádza do úvahy. Žalobca poukázal na ďalšie rozhodnutia súdov a uviedol, že rozhodnutie KS v Nitre, na ktoré poukazoval žalovaný je ojedinelým excesom z rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

4. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 11.4.2023 uviedol, že v žalobcovom vyjadrení, ako aj v žalobe absentuje podrobný popis rozhodujúcich skutočností, a to najmä intenzita citovej väzby medzi žalobcom a zosnulým J. B., ktorá je nevyhnutnou náležitosťou na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy. Citové väzby, ich rozsah a intenzita mali byť vyšpecifikované a podrobne popísané už v podanej žalobe a žalovaný poukázal na § 153 CSP. Žalobca svojím konaním neuplatnil tieto prostriedky procesného útoku včas, nakoľko citové väzby nešpecifikoval a nepreukázal už v samotnej žalobe. V konaní absentuje aj priama príčinná súvislosť medzi úmrtím zomrelého a zásahom, ktorý bol spôsobený nehodou, a preto je nevyhnutné skúmať, či jedinou a bezprostrednou príčinou smrti bola nehoda alebo na smrť mali vplyv aj iné okolnosti súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Žalovaný poukázal na to, že výšku náhrady síce určuje súd, ale s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Žalobca musí svoj nárok dôsledne odôvodniť a preukázať. Žalobca je síce potomok zomrelého, ale žil už dlhšiu dobu samostatne a doposiaľ nijako neodôvodnil výšku a ani opodstatnenosť svojho nároku. Nestačí iba predpoklad existencie citovej väzby na základe stupňa príbuzenstva. Zomrelý mal podľa vedomostí žalovaného 5 potomkov, pričom bol 3 krát ženatý a žalobca pochádza z prvého manželstva zomrelého. Žalobca musí preukázať vzájomný vzťah a to, že nedošlo po rozvode rodičov k pretrhnutiu vzájomných väzieb medzi rodičom a potomkom.

5. Na pojednávaní dňa 26.7.2023 strany konania zotrvali na písomných podaniach a žalovaný doplnil vyjadrenie ohľadne vylúčenia existencie nároku na úroky z omeškania, ktoré si žalobca uplatnil a poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/191/2017 zo dňa 21.6.2018.

6. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 22.8.2023 opätovne poukazoval na to, že tu nie je daná priama príčinná súvislosť a na smrť nebohého mali vplyv aj iné okolnosti súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a poukázal na to, že tento nebol operovaný hneď po hospitalizácii a až následne štyri dni po nehode. Zo znaleckého posudku aj keď len nepriamo vyplýva, že mohlo existovať možné pochybenie v lekárskom postupe. Je tu otázka, či by sa dalo smrti nebohého predísť v prípade, že by zdravotnícke zariadenie vykonalo CT vyšetrenie bezodkladne po hospitalizácii. Taktiež je možné vyvodiť dôvodnú pochybnosť o správnosti prvotného konzervatívneho neinvazívneho lekárskeho postupu. Na viac nebohý už po necelých 9 dňoch hospitalizácie mal diagnostikovaný zápal pľúc a preležaniny. Je teda možné konštatovať, že s poukazom na časové hľadisko, ako aj existenciu ďalších okolností, ktoré vstúpili do reťazenia javov, nie je daná priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním vinníka dopravnej nehody a smrťou nebohého. Žalovaný ďalej poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/126/2009 o príčinnej súvislosti, ktorá je skutkovou otázkou. Poukázal aj na to, že v trestnom rozsudku výrok o vine spravidla konštatuje iba zavinenie páchateľa, nikdy však nie spoluzavinenie poškodeného alebo tretej neznámej osoby. Táto skutočnosť býva spravidla iba v odôvodnení odsudzujúceho rozsudku a môže sa

premietnuť do rozhodnutia o výške trestu. K otázke zavinenie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/818/2004 a sp. zn. 25Cdo/562/1999.

7. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 6.11.2023 poukazoval na závery znaleckého posudku, kde je jednoznačne konštatovaná smrť J. B. v priamej príčinnej súvislosti so zraneniami, ktoré utrpel pri predmetnej dopravnej nehode. Žalovaný neuvádza žiadne tvrdenia, ktoré by spochybňovali tento záver. V ďalšej časti žalobca citoval ďalšie závery zo znaleckého posudku a uviedol, že znalci sa vysporiadali s argumentáciou žalovaného už v tomto posudku. Na základe tohto námietky o neexistencii príčinnej súvislosti sú neopodstatnené a podľa § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal, teda je potrebné vychádzať zo skutkovej vety trestného rozkazu OS Žilina sp. zn 36T/31/2021 zo dňa 9.8.2021.

8. Na pojednávaní 17.1.2024 v záverečnom vyjadrení žalobca uviedol, že na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná. Zo znaleckého posudku, ako aj z výsluchu znalca vyplynulo, že je tu nepochybne daná príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou a smrťou nebohého J. B., otca žalobcu. Podľa § 193 CSP je súd viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto ho spáchal a v skutkovej vete trestného rozkazu je jednoznačne uvedené, že J. B. v dôsledku nárazu spadol na zem a utrpel tam uvádzané zranenia, ktorým dňa 7.5.2021 podľahol. Od tohto záveru nie je možné sa odchýliť. Námietky žalovaného o neexistencii príčinnej súvislosti sú teda nedôvodné a účelové, keďže pohrebné náklady boli zaplatené v plnej výške a teda príčinnú súvislosť pri svojom počiatočnom plnení nespochybňoval. V zmysle súdnej praxe protiprávny úkon nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody, ale stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Nebohý J. B. neporušil žiadnu svoju povinnosť a zavinenie dopravnej nehody bolo výlučne na pleciach C. F., povinne zmluvne poisteného u žalovaného. Podľa výsluchu žalobcu a jeho manželky vyplynuli skutočnosti, ktoré ďalej zástupca žalobcu uvádzal v záverečnom vyjadrení a na základe ktorých bolo preukázané, že sú splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca nesleduje svoje obohatenie ako tvrdí žalovaný a inštitút peňažnej náhrady je potrebné vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania, keďže finančný ekvivalent za ľudský život ako aj za tak výrazný zásah do rodinného života nie je možné určiť. Sú teda splnené všetky hmotnoprávne podmienky pre priznanie nároku tak, ako bola podaná žaloba. Pokiaľ ide o argumentáciu žalovaného, že nie je možné priznať úroky z omeškania, tak žalobca poukazuje na to, že satisfakčné majetkové právo vzniklo žalobcovi už v minulosti a skutočnosť, že súd svojou úvahou určí jeho konkrétnu výšku neznamená, že právo vzniklo konštitutívne, ale toto právo sa deklaruje do minulosti. Na základe tohto žiadal žalobca, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal trovy konania.

9. Na pojednávaní dňa 17.1.2024 v záverečnom vyjadrení žalovaný uviedol, že nárok je nedôvodný a nedostatočne preukázaný. Poukázal na to, že je potrebné zohľadňovať aj okolnosti dopravnej nehody a tú skutočnosť, že k zhoršeniu zdravotného stavu došlo až v nemocnici a operácia bola vykonaná až o niekoľko dní po hospitalizácii. Ani z výpovede znalca nie je vylúčené, že mohlo dôjsť k pochybeniu zo strany lekárskeho personálu v priebehu hospitalizácie. Ďalej žalovaný uvádzal, že žalobca je dospelá osoba a nebol na nebohom nijako závislý a žili oddelene a ich vzájomný vzťah sa dá označiť ako bežný vzťah medzi otcom a plnoletým synom, ktorý má vlastný život a vlastnú rodinu. Pokiaľ ide o úroky z omeškania, tak ide o právo nemajetkovej povahy a vtedy nepatria úroky z omeškania. Pri určovaní výšky nároku na náhradu je potrebné zohľadňovať aj legislatívou upravené obdobné nároky v právnom poriadku. Je potrebné prihliadať aj na zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov § 12 ods. 2 veta prvá, kde sa konštatuje nemajetková ujma vo výške 25 násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. K zásahu došlo v roku 2020 a minimálna mzda bola v tomto roku 580,- eur a teda ak by došlo k zásahu následkom trestného činu, tak nárok každého zo žalobcov by predstavoval sumu 14.500,- eur. V zmysle § 13 citovaného zákona celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť 50 násobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka a tak súhrnný nárok je suma 29.000,- eur. Žalovaný poukázal aj na tú skutočnosť, že vo veci existuje aj ďalšie konanie, v ktorom sú žalobcovia manželka a dve deti nebohého. V zmysle § 14 citovaného zákona odškodnenie podľa § 12 a 13 možno primerane znížiť, ak obeť násilného trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchateľa trestného činu, ktorým by bola spôsobená ujma. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia vyplýva z rozsudku NS SR sp. zn. 6MCdo/15/2012 a žalovaný poukázal aj na rozhodnutia krajských súdov a na to, že obdobný názor vyslovil aj Ústavný súd SR v uznesení sp. zn.

288/2017. V ďalšej časti poukázal aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Tento vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi. Pokiaľ by teda súd mal za to, že nárok žalobcu bol preukázaný, čo žalovaný rozporuje, tak v rozhodnutí je potrebné prihliadať na uvedené rozhodnutia súdov a európsku judikatúru.

10. Na základe dokazovania, ktoré bolo vykonané výsluchom žalobcu, svedkov C. F., L. B. zo spisu OS Žilina sp. zn. 36T/31/2021 a listinných dôkazov mal súd zistený nasledovný skutkový stav:

11. Podľa trestného rozkazu OS Žilina sp. zn. 36T/31/2021 zo dňa 9.8.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.8.2021 bol obvinený C. F. uznaný za vinného, že dňa 25.11.2020 v čase asi o 15:00 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn Ford Ranger, ev. č. C. XXXXX, v C. D. E. G. H. I. pri supermarkete I. B., pričom počas cúvania s vozidlom nedostatočne sledoval situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho v strede vozovky pravou zadnou časťou vozidla narazil do cyklistu J. B., ktorý cez cestu priečne na bicykli prechádzal v smere od supermarketu, pričom v dôsledku nárazu spadol na zem, pričom J. B. pri dopravnej nehode utrpel zranenia – pomliaždenie a odreninu hlavy v oblasti záhlavia vpravo, zlomeninu lebky v oblasti spánkovej kosti, subdurálne krvácanie v spánkovej oblasti, kontúzie mozgu (pomliaždenie mozgu) v oblasti pravého i ľavého čelového laloka a v oblasti spánkového laloka vpravo a subarachnoidálne krvácanie (krvácanie pod pavúčnicu) v oblasti oboch čelových lalokov a v oblasti spánkového laloka vpravo, ktorým dňa 07.05.2021 o 04:30 hod. KNsP Čadca podľahol, pričom C. F. svojím konaním porušil ustanovenie § 4 ods 1 písm. e), § 22 ods. 2 Zák. č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 píms. a) Tr. zák. (s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák.) a za to bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so skúšobnou dobou vo výmere 2 roky a trest zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 3 roky a poškodená E. J. B. bola podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázaná s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

12. Podľa znaleckého posudku znalcov E. B. M. J. E. N. B. F. XX/XXXX O. P. X.X.XXXX v konaní OS Žilina sp. zn. 36T/31/2021 v závere sa konštatujú poranenia, ktoré utrpel J. B. dňa 25.11.2020 pri predmetnej dopravnej nehode a išlo o zranenia ťažké a to jednak z titulu dlhotrvajúcej poruchy zdravia a jednak z titulu poranenia životne dôležitého orgánu – mozgu. Ďalej sa znalci vyjadrili k mechanizmu vzniku zistených poranení s uvedením bezprostrednej príčiny smrti a uviedli, že bezprostrednou príčinou smrti J. B. bolo kardiorespiračné zlyhanie, t. j. zlyhanie činnosti srdca a dýchania pri imobilizačnom syndróme so zápalom dýchacích ciest a pľúc, kachexiou, atrofiou svalstva a preležaninou, ktorý sa vyvinul u dlhodobo imobilného pacienta s poruchou vedomia po vnútrolebkovom poranení, ktoré menovaný utrpel dňa 25.11.2020 pri predmetnej dopravnej nehode. V ďalšej časti sa konštatuje, že smrť J. B. nastala v priamej príčinnej súvislosti so zraneniami utrpenými pri predmetnej dopravnej nehode dňa 25.11.2020 v čase asi o 15:00 hod. na I. H. K. C. D. E..

13. Podľa predžalobnej výzvy zo dňa 29.11.2021 klienti E. J. B., Q. B., J. E. B. a A. B. poslali výzvu KOOPERATIVE poisťovňa a.s., kde A. B. žiadal titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 50.000,- eur a náklady spojené s pohrebom sumu 896,13 eur. K výzve sú pripojené aj doklady o platbách.

14. Podľa oznámenia o poistnom plnení zo dňa 29.12.2021 žalovaný uviedol, že dňa 28.12.2021 ukončil šetrenie poistnej udalosti a poistné plnenie poukazuje a je uvedený A. B. suma 896,13 eur a uvádza sa, že ide o uplatnenie pohrebných nákladov.

15. Žalovaný listom zo dňa 7.1.2022 zástupcovi žalobcu adresoval vyrozumenie ku škodovej udalosti z poistnej zmluvy k výzve o poistné plnenie na nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,- eur a uvádza, že nárok vysporiada až na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu.

16. Žalobca ďalej predložil účtovnú závierku KOOPERATIVY poisťovne a.s. k 31.12.2021 spolu so správou nezávislého audítora.

17. Podľa podania Okresnej prokuratúry Žilina zo dňa 14.4.2021 bolo oznámené zástupcovi žalobcu, že prokurátor v tento deň podal na C. F. obžalobu na OS v Žiline pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (§ 138 písm. h) Tr. zák.).

18. Právny zástupca žalobcu listom zo dňa 14.5.2021 v konaní sp. zn. 36T/31/2021 oznámil, že poškodený J. B. dňa 7.5.2021, po podaní obžaloby, zomrel.

19. Podľa úmrtného listu bolo zistené, že J. B. zomrel dňa X.X.XXXX. Podľa oznámenia o zmene právnej kvalifikácie OS Žilina listom zo dňa 9.8.2021 oznámil, že bola podaná obžaloba na obvineného C. F. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. Vzhľadom na závery znaleckého posudku znalcov, z ktorých vyplýva, že smrť J. B. nastala v priamej príčinnej súvislosti so zraneniami utrpenými pri dopravnej nehode dňa 25.11.2020 bolo oznámené, že skutok uvedený v obžalobe bude ďalej sa právne kvalifikovať ako prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h) Tr. zák. Uvedená právna kvalifikácia je pre obvineného nepriaznivejšia.

20. Žalobca vo výpovedi uviedol, že je synom nebohého J. B. z prvého manželstva. Ďalej uviedol, že C. F. sa mu prvýkrát ospravedlnil až na pojednávaní. S otcom mal žalobca veľmi dobré vzťahy, mal s ním blízky vzťah ako jediný z detí z prvého manželstva. Bývali v tom istom meste asi vo vzdialenosti 2 kilometrov. Boli spolu v každodennom kontakte a riešili rôzne záležitosti a žalobca ani nemal iných kamarátov. Keď mal problémy, vždy sa obracal na otca a rozprával sa s ním. Tento mu pomáhal aj pri stavbe. Aj keď mal otec už druhú rodinu, tak sa pravidelne navštevovali aj s jeho ďalšou rodinou. Otec sa venoval včelám, ktoré mal v Q. a o tomto sa rozprávali aj so žalobcom, ktorý tiež mal záujem chovať včely. Otec žalobcovi veľmi chýba, bola to veľká bolesť a nemá možnosť sa už s ním porozprávať. Tieto veci, o ktorých sa rozprávali sa nedajú prebrať ani s kamarátmi a ani s manželkou. Vzťah medzi nimi sa prehĺbil aj z toho dôvodu, že otec bol v kontakte aj so synom žalobcu. Trávili spolu všetok voľný čas, ktorý ani nemuseli dopredu plánovať, len si zavolali, stretli sa, išli na výlet a podobne. S dvoma deťmi, ktoré mal otec z druhého manželstva má taktiež veľmi dobrý vzťah. Pomáhal otcovi aj s prácou na viniči. Keď sa rodičia žalobcu rozviedli a žalobca mal asi 20 rokov, tak v priebehu pol roka odišiel od matky a začal bývať s otcom a s jeho novou rodinou. Takto býval po dobu dvoch rokov a medzitým sa oženil, postavil dom a presťahoval sa do rodinného domu, kde s rodinou býva doposiaľ. Vzťah s otcom sa prehĺbil, keď sa žalobcovi narodil syn. Otec pomáhal aj so starostlivosťou o syna žalobcu. Taktiež mu poradil, keď mal problémy v zamestnaní. Otec mal dobrý zdravotný stav, nemal žiadne chronické ochorenia a staral sa o seba. Starý otec žalobcu sa dožil 92 rokov a taktiež prastarí rodičia sa dožili okolo 100 rokov, takže aj otec žalobcu mal predpoklady na dlhý život. Po smrti otca sa všetko zmenilo. Žalobca už nemá komu zavolať, nemá sa s kým porozprávať. Otec žalobcu mu radil, dával mu príklady zo života. Teraz, keď žalobca niečo potrebuje, tak sa nemá ani s kým porozprávať. S manželkou má veľmi dobrý vzťah, ale je to niečo úplne iné ako jeho vzťah s otcom. Manželka už spomínala žalobcovi, že sa zmenil po smrti otca. Veľmi často chodieva na cintorín. Na otázku, prečo vlastne nepodal žalobu aj na vodiča C. F., ktorý bol uznaný za vinného, žalobca uviedol, že pán F. ho nekontaktoval. Otec by chcel, aby k tomu pristupoval rozumne, ale nedá sa odpustiť pánovi F., pretože otec žalobcovi veľmi chýba. Nedokázal mu odpustiť, čo spôsobil. Otec bol hospitalizovaný v čase covidu, keď boli veľmi prísne podmienky a chodieval ho navštevovať. Pokiaľ ide o dovolenky, tak dvakrát boli na Slovensku a chodievali aj k rodičom manželky otca žalobcu. Taktiež chodievali spolu aj na návštevy k rodine. Ďalej sa žalobca vyjadroval k zdravotnému stavu otca počas hospitalizácie. Žalobca sa tak vyjadril, že pokiaľ ide o žalovanú sumu, tak strata otca je nevyčísliteľná. Peniaze by investoval do rodiny a pre syna na vzdelanie. Potvrdil, že v dedičskom konaní vznikol spor ohľadne garáže po otcovi.

21. Svedkyňa L. B., manželka žalobcu, k vzťahu medzi žalobcom a jeho otcom uviedla, že títo mali vzťah kamarátsky a bolo to niečo úplne iné, ako jej vzťah k rodičom. Vtedy, keď sa zoznámili, tak býval žalobca so svojím otcom a otec ho viedol, radil mu, pomohol mu aj so zamestnaním a taktiež aj svedkyni. Aj keď v manželstve vznikali určité nezhody, tak samotná svedkyňa išla za svokrom, aby u neho hľadala podporu a aby sa s ním poradila. Vzťah k svokrovi bol veľmi dobrý, tento jej napríklad posielal kvety po manželovi. Keď svokor kúpil vinič v Podhájskej, tak tam chodievali spolu aj so žalobcom. Svokor pomáhal aj pri stavbe domu. Žalobca mal rešpekt pred svojím otcom. Nebolo to tak, že by ho poslúchal, ale svokor veľmi radil, ale nie až príliš, že by sa staral napríklad do manželského spolužitia. Ďalej sa vyjadrovala k okolnostiam, za ktorých sa dozvedela o nehode a o pobyte otca žalobcu v nemocnici. Povedala, že pre žalobcu to bol šok, taktiež aj pre celú rodinu. Žalobca po smrti otca sa zmenil, stával sa výbušný, neskôr reagoval v pohode. Začal často chodiť sám na cintorín. Stretávali sa veľmi často s otcom žalobcu. Niekedy aj každý deň svokor prišiel na návštevu k žalobcovi . Taktiež chodievali nielen do G., J. J. P. Q. na jeden, dva dni, chodievali spolu na huby. Boli to také spriaznené duše a mali kamarátsky vzťah.

Taktiež dobrý vzťah mali aj s manželkou svokra. Táto aj sama prišla k nim na návštevu. Navštevovali sa počas sviatkov. Kamarátsky vzťah sa zmenil až po smrti svokra a bolo to kvôli dedičskému konaniu.

22. Svedok C. F. uviedol, že mu je veľmi ľúto a chce sa žalobcovi ospravedlniť. Išlo skutočne o chvíľkové zaváhanie, keď sa nedostatočne venoval riadeniu motorového vozidla a nepozrel sa do spätného zrkadla a náhle tam bol pán B., do ktorého vrazil autom a tento nešťastne spadol. Svedok volal záchranku aj pomohol pánovi B. a tento komunikoval a ešte sám nastúpil do auta záchrannej služby. Svedok uviedol, že bol v telefonickom kontakte s manželkou pána B. v období, keď tento bol hospitalizovaný, ale po jeho smrti už táto telefón nezdvihla. Ďalej uviedol, že pracuje na živnosť pre externú firmu a má celkový hrubý príjem za rok 12.000,- eur. Je vlastníkom auta a uviedol, že je na neho napísaný matkin byt. Nemá majetok väčšej hodnoty hnuteľný, nehnuteľný alebo finančné prostriedky vo väčšom rozsahu.

23. Svedok E. B. M., ktorý spolu s E. N. B. ako znalci podávali znalecký posudok č. XX/XXXX v konaní OS Žilina sp. zn. 36T/31/2021, uviedol, že zotrváva na záveroch znaleckého posudku a tieto v ničom nedoplňuje a neopravuje. Vyjadroval sa k zdravotnému stavu J. B., tak ako tento vyplýval zo zdravotnej dokumentácie a aký bol jeho stav po prevezení do nemocnice po dopravnej nehode zo dňa 25.11.2020. Na otázku, kedy bolo možné najskôr vykonať operačný zákrok na odstránenie krvácania, svedok uviedol, že je potrebné vychádzať zo zdravotného stavu pri vyšetrení a svedok sa vyjadroval k údajom zo zdravotnej dokumentácie, kedy bol pacient prijatý s tým, že bolo vykonané CT vyšetrenie o dva dni a kontrolné CT vyšetrenie mozgu, kde bola zistená progresia nálezu a tento bol konzultovaný s neurochirurgickým oddelením v Žiline a pacient tam bol prevezený a bola realizovaná operácia. Ďalej sa tak vyjadril, že indikácia k operácii je vecou klinických lekárov. On ako súdny lekár hodnotí stav, ktorý tam bol a vychádza z dokumentácie. Pacient bol hospitalizovaný na traumatologickom oddelení a stav bol zhodnotený po prijatí tak, že nie je potrebná operácia podľa rozsahu zranení. Pokiaľ došlo k zhoršeniu, tak sa konzultovalo ďalšie pracovisko, na ktoré bol pacient prevezený a operovaný. Pokiaľ ide o pochybenia zo strany ošetrujúcich lekárov a ošetrujúceho personálu, tak svedok uviedol, že toto nie je otázka na súdneho lekára. K otázke, či na smrť mali vplyv aj iné faktory, ako samotná dopravná nehoda, uviedol, že pri podávaní znaleckého posudku hodnotili len ten zdravotný stav, ktorý zistili a tento viedol k smrti poškodeného. Okrem úrazu nezistili žiadne ďalšie skutočnosti. Svedok sa tak vyjadril, že z predloženého znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že nebola zistená iná príčina smrti ako úraz, ktorý utrpel J. B. pri nehode dňa 25.11.2020.

24. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

25. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

26. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

27. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

28. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

29. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) citovaného zákona poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

30. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

31. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá ods. 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

32. Žalobca v konaní podal žalobu, v ktorej sa domáhal, aby žalovaný bol povinný zaplatiť titulom nemajetkovej ujmy sumu 50.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,- eur od 7.1.2022 do zaplatenia a trovy konania. Svoj nárok odôvodnil tak, že dňa 25.11.2020 vodič C. F. viedol osobné motorové vozidlo zn. Ford Ranger ev. č. C. XXXXX v C. D. E. D. H. I. a došlo k dopravnej nehode, pri ktorej J. B. utrpel zranenia a dňa X.X.XXXX zomrel. Ďalej žalobca uviedol, že podľa trestného rozkazu Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/31/2021 zo dňa 9.8.2021 právoplatný 26.8.2021 bol C. F. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona (s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona). Ďalej žalobca uviedol, že na základe § 15 zák. č. 381/2001 Z.z. je splnená podmienka pasívnej vecnej legitimácie poisťovne ako vyplýva aj z citovaných rozhodnutí. V ďalšej časti žalobca zdôvodňoval kritériá pre určenie výšky nemajetkovej ujmy.

33. Súd v konaní vychádzal z toho, že je splnená podmienka aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, aby sa domáhal práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, pretože smrťou J. B., otca žalobcu, došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu a možno konštatovať, že súčasťou práva na ochranu súkromia podľa § 11 OZ je nepochybne aj rodinný život, ktorý zahrňuje aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými a rešpektovanie súkromného a teda aj rodinného života a musí zahrňovať aj právo na udržiavanie a rozvíjanie vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami tak, aby bolo možné mimo iné rozvíjať a naplňovať vlastnú osobnosť. Následné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je konaním, ktoré nesie znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Na základe tohto je splnená podmienka aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

34. Pasívna vecná legitimácia žalovaného vyplynula z ustanovenia § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. a nesporné bolo, že C. F. mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie u žalovaného číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXX a poisťovňa aj v časti plnila a zaplatila pohrebné náklady v sume 896,13 eur. Tá skutočnosť, že poisťovňa je pasívne vecne legitimovaná aj v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a nasledujúce vyplýva už z ustálenej rozhodovacej praxe tak ako je konštatované v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/95/2017 zo dňa 29.10.2018.

35. V konaní ďalej súd vychádzal z ustanovenia § 193 veta tretia CSP, podľa ktorého ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. Na základe tohto ustanovenia Civilného sporového poriadku súd pri rozhodovaní prihliadal na to, že je tu viazanosť trestným rozkazom Okresného súdu Žilina sp. zn. 36T/31/2021 zo dňa 9.8.2021, kde obvinený C. F. bol uznaný za vinného tak, ako je skutkovo uvedené v trestnom rozkaze a tu súd poukazuje aj na to, že v skutkovom vymedzení je jednoznačne konštatované, že J. B. bol zranený pri dopravnej nehode dňa 25.11.2020 a sú konštatované zranenia, ktoré utrpel a ďalej sa konštatuje, že týmto dňa 7.5.2021 podľahol, obvinený týmto spáchal prečin usmrtenia, lebo z nedbanlivosti spôsobil smrť. Už na základe skutkového vymedzenia v trestnom rozkaze možno konštatovať, že je tu daná príčinná súvislosť medzi konaním C. F. dňa 25.11.2020, ktorým spôsobil dopravnú nehodu a pri ktorej J. B. utrpel zranenia a následne smrťou aj keď táto bola s odstupom niekoľkých mesiacov dňa 7.5.2021. Príčinná súvislosť bola nesporne preukázaná aj z predloženého znaleckého posudku č. 20/2021, ktorý bol podaný v trestnom konaní sp. zn. 36T/31/2021 a jednoznačne vyplynula aj z vykonaného dokazovania, a to výsluchu E. B. M. na pojednávaní 17.1.2024, ktorý zotrval na záveroch podaného znaleckého posudku a jednoznačne sa vyjadroval k tej skutočnosti, že príčinou smrti J. B. bol úraz, ktorý utrpel pri dopravnej nehode dňa 25.11.2020. Súd zároveň konštatuje, že zo žiadneho dôkazu nevyplynulo spoluzavinenie poškodeného J. B., na ktoré by bolo potrebné prihliadať v konaní, alebo iná skutočnosť, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s jeho smrťou.

36. Žalobca sa domáha zaplatenia nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd vychádzal z toho, že platná právna úprava neustanovuje rozsah, teda výšku peňažného zadosťučinenia a výšku náhrady určuje súd. Súd pri svojom rozhodovaní musí vychádzať z kritérií, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, pričom sa predpokladá, čím závažnejšia bude táto ujma, čo do svojho rozsahu (trvania), dôsledkov (odstrániteľnosti a pod.), tým bude vyššia jej náhrada v peniazoch. Ďalej sa prihliada na okolnosti, pri ktorých došlo k neoprávnenému zásahu. Nemajetková ujma podľa § 13 ods. 2 sa poskytuje v prípade, ak je nedostatočné zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi. V konkrétnej veci sa žalobca domáhal nemajetkovej ujmy z dôvodu úmrtia svojho otca J. B. v dôsledku dopravnej nehody zo dňa 25.11.2020. Tým, že otec žalobcu zomrel, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcu najzávažnejšej intenzity s nenapraviteľným následkom. Závažným spôsobom bolo zasiahnuté do jeho práva na súkromný a rodinný život a vzhľadom na závažnosť, stupeň intenzity tohto zásahu sa žalobca dôvodne domáhal zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V danom prípade z objektívneho hľadiska, strata jedného z členov rodiny je celkom nenapraviteľnou ujmou, ktorá stíha zostávajúcich členov a náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je primeraným prostriedkom obrany proti tomuto neoprávnenému zásahu. Zavinená smrť blízkej osoby vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym, citovým a kultúrnym väzbám predstavuje natoľko vážnu nemateriálnu ujmu, že sú splnené podmienky na uplatnenie finančnej satisfakcie za smrť blízkej osoby. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z toho, že nemožno konštatovať, že ľudský život je oceniteľný v peniazoch. Na základe tohto nie je ani objektívne možné stanoviť všeobecne aplikovateľné kritériá na určenie výšky peňažnej náhrady v prípade smrti blízkej osoby ako následku protiprávneho konania škodcu, pretože ľudský život nie je obchodovateľný tovar a jeho hodnota je v podstate v peniazoch nevyčísliteľná, len možno zmierniť ťažkú citovú ujmu a neoprávnený zásah do práva pozostalých blízkych osôb formou právnych prostriedkov upravených v Občianskom zákonníku. Pri určovaní výšky súd vychádzal z toho, že žalobca smrťou svojho otca prežíval a prežíva nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale nenávratným spôsobom stratil aj možnosť viesť so svojím otcom súkromný a rodinný život. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania napriek tomu, že žalobca nežil v spoločnej domácnosti s otcom a mal už utvorenú vlastnú rodinu, tak naďalej so svojím otcom mal veľmi blízky vzťah s existujúcimi dobrými citovými sociálnymi väzbami a tieto skutočnosti boli potvrdené výpoveďou samotného žalobcu a svedkyne L. B., manželky žalobcu. Na základe týchto výpovedí bolo zrejmé, že vzťahy medzi žalobcom a jeho otcom počas celej doby boli veľmi blízke, títo sa stretávali, trávili veľa spoločných chvíľ, mali spoločné záujmy a žalobca bol na svojho otca veľmi citovo naviazaný.

37. Súd pri rozhodovaní prihliadal na tú skutočnosť, že je potrebné zohľadňovať aj rozhodovaciu činnosť v porovnateľných veciach a tak prihliadal na obdobné prípady priznávania náhrady nemajetkovej ujmy pri strate otca. Napríklad rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 16C/627/2015-83 zo dňa 22.4.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/214/2016 z 12.4.2017, kde plnoletým deťom bola priznaná suma v rozsahu 9.000,- eur, 5.000,- eur a 4.000,- eur, rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 42C/37/2017-86 zo dňa 27.3.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/184/2019 zo dňa 27.5.2020 v spojení s uznesením NS SR sp. zn. 7Cdo/162/2021 zo dňa 27.10.2021, kde bola priznaná suma 7.500,- eur plnoletému a maloletému dieťaťu, pričom títo s poškodeným dlhodobo nebývali v spoločnej domácnosti a stretávali sa s ním v obmedzenom rozsahu, rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 16C/53/2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/38/2021 zo dňa 25.1.2022 bola priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy žalobcom 2/, 3/ každému v sume 20.000,- eur ako synom nebohého.

38. Súd pri určovaní výšky náhrady vychádzal jednak z citovaných rozhodnutí súdov, kde ale zohľadňoval aj čas vydania týchto rozhodnutí a meniacu sa hospodársku, spoločenskú situáciu a narastajúcu infláciu a zároveň aj prihliadal na okolnosti prejednávanej veci. Podstatné na jednej strane bol blízky príbuzenský vzťah žalobcu a nebohého otca a tá skutočnosť, že títo ako vyplynulo z dokazovania a ako je vyššie uvedené mali veľmi blízky citový vzťah, ale zároveň bolo potrebné prihliadať aj na to, že žalobca po dobu vyše 20 rokov nežil so svojím otcom v spoločnej domácnosti a počas tejto doby žije so svojou manželkou a deťmi, má vytvorenú samostatnú rodinu, aj keď počas tejto doby s otcom mal veľmi blízky citový vzťah. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k takému záveru, že výška primeranej náhrady nemajetkovej ujmy u žalobcu je suma 15.000,- eur a v tejto časti súd žalobe vyhovel a vo zvyšku bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, ktorými odôvodňoval výšku nemajetkovej ujmy 50.000,- eur a uvádzal, aký bol

čistý zisk žalovaného za roky 2020, 2021 a zároveň poukazoval na limit poistného krytia v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. a konštatoval, že suma 50.000,- eur je len malým nepatrným zlomkom z minimálneho poistného krytia. Súd poukazuje na to, že zo žiadneho zákonného ustanovenia a ani z ustálenej súdnej praxe nevyplýva tá skutočnosť, že pri uplatnení priameho nároku voči poisťovni má súd prihliadať na zisk poisťovne tak ako odôvodňoval svoj nárok žalobca. Súd zároveň nezohľadnil ani argumentáciu žalovaného, ktorý poukazoval na zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, najmä tretia časť odškodňovanie obetí násilných trestných činov a to rozsah odškodnenia podľa § 12 tohto zákona a opätovne súd poukazuje na tú skutočnosť, že nie sú splnené žiadne zákonné predpoklady, aby pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy súd postupoval v zmysle citovaného ustanovenia a obmedzil výšku tak ako to je pri odškodňovaní obetí, keď bola trestným činom spôsobená smrť. Pokiaľ žalovaný poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/15/2012 zo dňa 30.9.2013 tak tu súd poukazuje, že predmetom bola náhrada nemajetkovej ujmy uplatnená pri zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

39. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 15.000,- eur a to spolu aj s úrokom z omeškania podľa § 517 ods. 1, 2 OZ vo výške 5 % ročne z tejto sumy, pričom výška bola určená podľa Vládneho nariadenia č. 87/1995 Z.z. a to odo dňa 7.1.2022, keď preukázateľne sa žalovaný dostal do omeškania, keď podľa vyrozumenia zo dňa 7.1.2022 oznámil žalobcovi, že neuznáva plnenie nemajetkovej ujmy vo výške 50.000,- eur. Žaloba vo zvyšnej časti o zaplatenie 35.000,- eur ako nedôvodná bola zamietnutá.

40. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

41. Vo výroku o trovách konania súd priznal žalobcovi náhradu trov v rozsahu 100 %. Súd vychádzal z tej skutočnosti, že žalobca mal plný úspech pokiaľ ide o základ nároku a túto zásadu je potrebné uplatniť v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu. V danom prípade aj keď v prevažujúcej časti súd žalobu zamietol, tak nejde o procesne neúspešného žalobcu, pokiaľ bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Žalobcu nemožno zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Keďže žalobca mal úspech, čo do základu uplatňovaného nároku a súčasne výška plnenia vyplývala výlučne od úvahy súdu, tak je možné žalobcu považovať za plne procesne úspešného podľa § 255 ods. 1 CSP a tak žalobcovi bola priznaná náhrada trov konania v plnom rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.
Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).
V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.
Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).